

TO !

Prosinac, 2021./br.56

List učenika Srednje škole Bol

SRETAN BOŽIĆ I NOVA GODINA

Razgovor s Ivanom

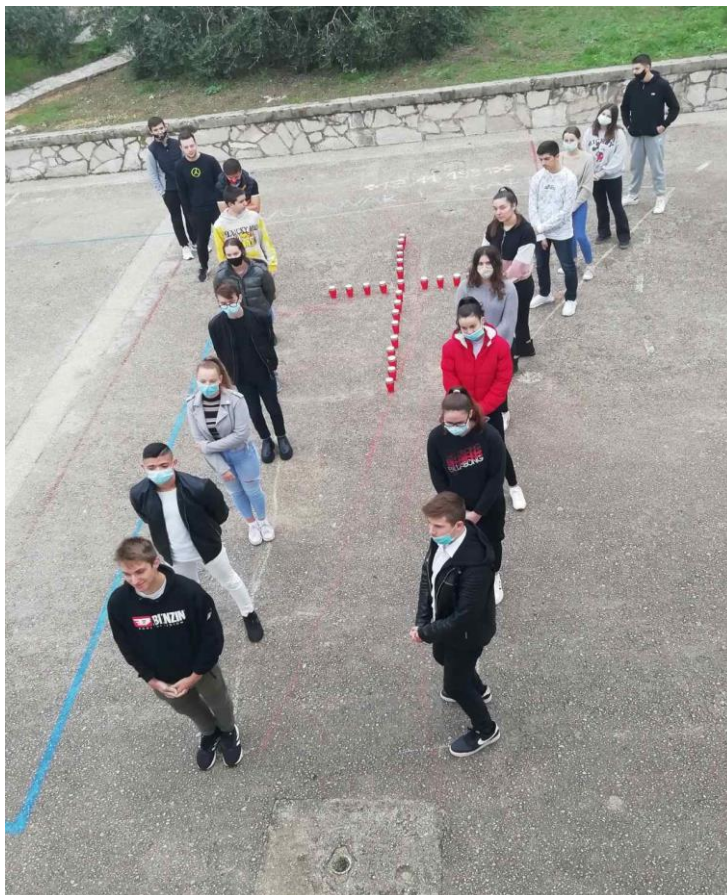
Non testatum

Pismo iz Zagreba

Iz školske zadaćnice

Čestitke 1.a

Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje

Odustajem od svih traženja pravde, istine, odustajem od pokušaja da ideale podredim vlastitom životu, odustajem od svega što sam još jučer smatrao nužnim za nekakav dobar početak, ili dobar kraj.

Vjerojatno bih odustao i od sebe sama, ali ne mogu. Jer, tko će ostati ako se svi odreknu sebe i pobjegnemo u svoj strah? Kome ostaviti grad? Tko će mi ga čuvati dok mene ne bude, dok se budem tražio po smetlištima ljudskih duša, dok budem onako sam bez sebe glavinjao, ranjiv i umoran, u vrućici, dok moje oči budu rasle pred osobnim porazom? Tko će čuvati moj grad, moje prijatelje, tko će Vukovar iznijeti iz mraka?

Nema leđa jačih od mojih i vaših, i zato, ako vam nije teško, ako je u vama ostalo još mladenačkog šaputanja, pridružite se. Netko je dirao moje parkove, klupe na kojima su još urezana vaša imena, sjenu u kojoj ste istodobno i dali, i primili prvi poljubac – netko je jednostavno sve ukrao jer, kako objasniti da ni Sjene nema?

Nema izloga u kojem ste se divili vlastitim radostima, nema kina u kojem ste gledali najtužniji film, vaša je prošlost jednostavno razorena i sada nemate ništa. Morate iznova graditi. Prvo, svoju prošlost, tražiti svoje korijenje, zatim, svoju sadašnjost, a onda, ako vam ostane snage, uložite je u budućnost. I nemojte biti sami u budućnosti. A grad, za nj ne brinite, on je sve vrijeme bio u vama. Samo skriven. Da ga krvnik ne nađe.

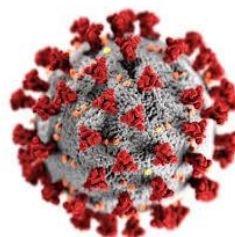
Grad – to ste vi!

Siniša Glavašević

Prosinac, 2021. / Broj 56

SADRŽAJ

- 2.str. Sjećanje na Vukovar i Škabrnju
- 3.str. Sadržaj
- 4.str. Školske novosti
- 6.str. Razgovor s Ivanom Bošković
- 9.str. Dani kruha
- 10.str. Erasmus+
- 15.str. Larine slike
- 16.str. Pismo iz Zagreba
- 18.str. Non testatum
- 22.str. Ruksak (pun) kulture
- 23.str. Jesenjin
- 24.str. Iz škol. kuhinje
- 26.str. Domski kviz
- 28.str. A di si ti?
- 29.str. Na stranim jezicima
- 32.str. Iz zadaćnica
- 34.str. Ovisnost
- 35.str. Čestitke

Zahvaljujemo svim profesorima koji su pomogli da naš list ugleda svjetlost dana po 56. put.

Impressum

Kompjutorski prijelom i tisak

Uredništvo

Ljubica Kusanović, prof.
Ana Ursić, prof.
Iris Stančić, 4.a

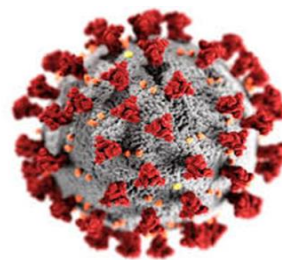
Suradivali na listu

1.a /3.a / 4.a / 3.b /4.b
Ketrin Jerčić, 1.a
Ema Tomić, 1.a
Franka Mihalić, 2.a
Ivo Petrić, 2.a

Sretan Božić i nova godina!!!

Julija Martinić, 2.a
Liora Marinković, 2.a
Iva Marjanović, 2.a
Jelena Ivelić, 3.a
Lucija Ivičić, 3.a
Jure Eterović, 3.a
Nika Benković, 3.b
Lara Trlin, 4.a
Marta Mančić, 4.a

Školske novosti

Ove školske godine je u našu školu upisano 35 učenika u prve razrede.

Dosta je promjena i među profesorima ... Profesorice Ines Kraljević, Vesna Kovačević, Matea Klanac i Ivana Zaninović Valiati su na porodiljnom dopustu. Dobili smo i nekoliko novih profesora: Kristijana Bačića (ekonomska grupa predmeta), Antoniu Drnas (engleski jezik), Irenu Filipec Ursić (njemački jezik), Mateu Kolak (vjeronauk), Dragicu Marčić (kuharstvo), Maju Matulić (povijest / hrvatski jezik), Nikolu Matulića (povijest / povijest umjetnosti), Emu Stančić (talijanski jezik)...

U našem domu je 49 učenika iz raznih dijelova naše domovine.

Općina Bol darivala je učenike prvih razreda android tabletima. Tablete je učenicima uručila načelnica Katarina Marčić. Hvala im!!!

Škola je omogućila učenicima (kuhari / konobari) da nastave obrazovanje na način da tijekom ove škol. godine polože razliku predmeta, a onda sljedeće godinu upišu 4. razred (hotelijsko turistički komercijalist). 6 je učenika iskoristilo tu mogućnost.

Erasmus+ programi idu dalje. Naši učenici bili su u Turskoj i Portugalu. Put u Belgiju je odgođen zbog pandemije. Naša škola je bila i domaćin učenicima iz Italije, Češke i Slovačke (projekt je nosio naslov A HEALTHY TASTE OF INCLUSION).

Naša profesorica Petra Kokeza je drugu godinu za redom nagrađena je kao najizvrsniji profesor u protekloj godini. Čestitamo!!!

Naš program DIVLJI PIJAT uvršten je u „Program financiranja zaštite kulturnih dobara za 2021.g.“ Tiskano je i drugo izdanje knjige.

Na Svjetski dan turizma direktor TZ Bol gosp. Markito Marinković održao je predavanje na temu „Turizam u Hrvatskoj i u Bolu“. Učenicima 4. b razreda podijelio je i promidžbeni materijal.

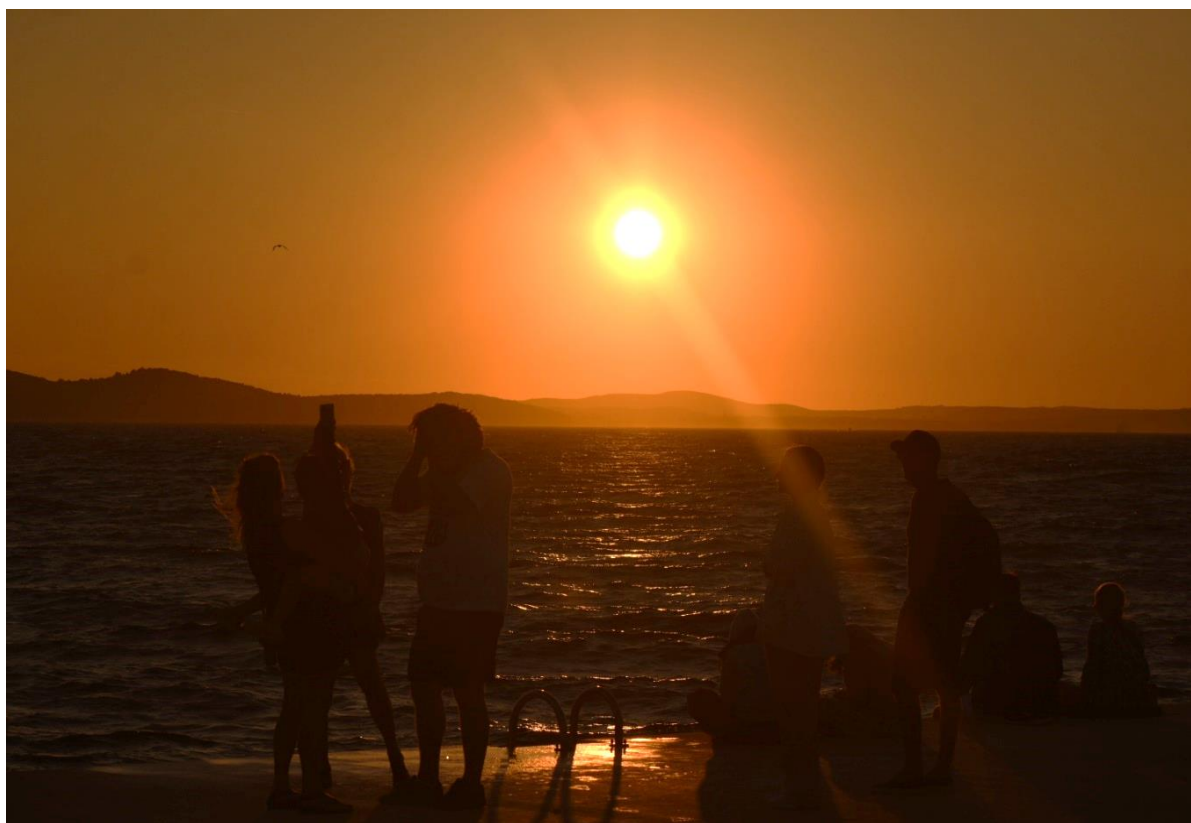
Povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti našu školu su posjetili djelatnici MUP-a, Ivica Trutanić i Jasmin Hasukić, i održali su predavanje preventivnog programa s ciljem sprječavanja konzumacije opijata. Slični susreti se događaju već niz godina.

Obilježili smo i Dan kruha i zahvale za plodove zemlje.

Napravljen je i prigodni plakat na temu Ružičasti listopad – mjesec borbe protiv raka dojke. Na taj smo se način pridružili osvješćivanju važnosti preventivnih pregleda.

Obilježen je WORLD HELLO DAY.

Obilježena je i trideseta godišnjica stradanja Vukovara i Škabrnje.

Iris Stančić, 4.a

RAZGOVOR S IVANOM BOŠKOVIĆ

Razgovarali smo s ravnateljicom Centra za kulturu Općine Bol, Ivanom Bošković, koja je ujedno i bivša učenica naše škole te nekadašnja urednica školskog lista. Razgovor je obavila njena kći Lucija Ivičić.

❖ Dobar dan, veseli li Vas sudjelovati u još jednom izdanju školskog lista?

Posebna mi je čast da se na ovaj način mogu opet pojaviti i obratiti u zauvijek dragom i važnom školskom listu TO, na kojem sam radila od prvog broja i bila urednik nekoliko godina, javljala se tekstovima i kao student i kasnije bolski povratnik, a uz to da upravo ove 2021. godine bude i okruglih 25 godina od moje mature u ovoj bolskoj gimnaziji, a i 25 godina od moje gimnazijske nagrade *Summa cum laude*. Neizmijerna je radost da me intervjuiira upravo moje vlastito dijete, koje eto uspješno radi i na nekad "maminom" školskom listu, a ponosna mama trenutno u bolskoj školi ima i svoje dvije gimnazijalke. To je i dugi, ali zapravo i kratki odgovor koliko me veseli intervju u školskom listu. Svakako i čestitke školi i profesorici Ljubici i svima vama da list još izlazi, a škola i postoji i raste.

❖ Kakve Vas uspomene vežu uz Srednju školu Bol?

Mislim da sam dosta toga otkrila u prvom odgovoru - spominjući uspjeh, školski list, nagradu... Uistinu imam lijepe uspomene iz tog doba - školu sam oduvijek voljela i sve mi je prilično dobro išlo. Školski list, priredbe, natjecanja, aktivnosti i akcije bile su sastavni dio školovanja i nije postojala opcija da ne sudjelujem i ne dam svoj doprinos.

Prirodni je nastavak školovanja bio za mene Filozofski fakultet u Zagrebu i još ljepše godine studiranja s još više aktivnosti i pjevanja i putovanja i stvaranja. Stjecajem brojnih nepredviđenih okolnosti, diplomirala sam ipak tek kasnije, kao majka dviju djevojčica i postala profesorica njemačkog i hrvatskog jezika i književnosti. Život je učinio da se vratim u svoje stare školske hodnike, ali ovaj put kao profesorica njemačkog i to u Osnovnoj školi Bol. Sada više nisam tamo, ali je moja veza s osnovnom i srednjom školom preko mog posla i naših zajedničkih interesa za bolsku djecu zato stalna i neraskidiva.

❖ Volite li svoj posao i poziciju ravnateljice Centra za kulturu?

Osjećam se uistinu i sretno i privilegirano na svom poslu ravnateljice Centra za kulturu Bol, u uredu i još važnijim radnim prostorima bolskog Doma kulture koji već godinama predstavlja istinski bolški javni i društveni centar - utočište za mještane, goste, za kulturu, druženje, vježbanje, stvaranje... Na svom poslu upoznajem divne nove ljude iz glazbenog, kazališnog i umjetničkog svijeta. Stvaramo i pružamo, ali i sudjelujemo u kulturnim, zabavnim, humanitarnim, ekološkim i raznim društvenokorisnim programima. Spomenula sam da sam oduvijek sudjelovala u svim lokalnim aktivnostima i srednje škole i lokalne zajednice, a posebno i bolske župe. To se nastavilo i na fakultetu i na još većoj razini, a onda i nakon povratka u Bol - u crkvi, u klapi, u lokalnim akcijama. Zato nekako mislim da spadam u sretno ljude koji su u službenom poslu nastavili raditi ono što su oduvijek voljeli, nekad kao volonteri i sudionici, zatim službeno uz titulu, plaću i ured. Naravno, služba uvijek ima i svoja pravila i probleme. Ne mogu se ipak ne požaliti koliko je nekad ipak teško slušati prigovore, komentare te u javnom poslu biti na udaru nezadovoljstva i nekad ipak nepotrebne loše atmosfere koje se znaju razviti u malim sredinama i bez pravog opravdanja. Naravno da je konstruktivna kritika dobrodošla, naravno i da uvijek može bolje i da je svatko zamjenjiv, ali kad se srcem dajete i trudite, teško vam padaju kritike onih koje nikada niste sreli ni na jednom događanju ili akciji. Ako nekad i odustanem od ovog i sličnih poslova, bit će kad postane preteško boriti se s onim - *još se ni rodi ko je svima ugodni* - ili kad me još dublje bude pogađalo prazno kazalište, neposjećeni koncert ili nezainteresiranost za knjigu, predavanje, radionicu... Ipak vjerujem da svi možemo u svojim poslovima i životima uvijek pronaći snagu i ljepšu stranu priče. Ja ću nastaviti uživati u glazbi, poeziji, kazalištu, izložbama, radionicama, festivalima, putovanjima, tradiciji i baštini i nadati se da ću viđati i vas i vaše roditelje i profesore i prijatelje na svemu i svuda.

❖ Centar za kulturu na poseban način oživi zimi, kakve se aktivnosti trenutno odvijaju u njegovim prostorima?

Bolska je zima uistinu jedan drugi svemir. Nekima puno draži, a nekima teška i tužna bodulska izolacija. Svakako živimo drugačije i puno toga nema i puno toga ne radi i puno toga se ne može. Ali Dom kulture ipak unutra oživi. Tako živo bude jednom dijelu penzionera i mještana koji igraju karte ili gledaju televiziju svakoga dana u toplom prizemlju gdje sada imaju i kafić Grabovog rata, zatim ženama koje igraju tombolu, djeci koja idu na balet, hip hop, plesnu rekreaciju, akrobals ili pjevaju u zboru, mladima i starima koji treniraju fitness, pilates, jogu ili čak pjevaju u klapi; onima koji dođu poslušati predavanje, vidjeti izložbu ili na radionicu. Onima koji dođu, koji negdje idu, koji u nečem sudjeluju - njima bude živo - nekim drugima je uvijek mrtvo. Ali istina je i da su se događanja prorijedila - zadnje dvije

godine i zbog mjera i epidemije, a posljednjih godina i zbog premalo publike, zbog našeg zajedničkog odustajanja i čekanja ljeta.

❖ Voljeli bismo znati nešto i o otvorenju novog muzeja, što nam o tome ukratko možete reći?

Centar za kulturu brine o bogatoj kulturno-povijesnoj zbirki Čečuk-Romac u bolskoj kući Radić koja se priprema za budući bolški zavičajni muzej. Podsjetimo da je cijela zbirka koju je preklani preminula Biserka Romac s obitelji donirala Općini Bol upisana pri Ministarstvu kulture u registar kulturnih dobara Republike Hrvatske od 2013. godine. Registrirana zbirka prvotno je obuhvaćala 520 predmeta. Na njezinu popisivanju su prethodno radili nastavnici i studenti Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, čiji je angažman na ovoj zbirci bio isključivo volonterski, a najveću zahvalu dugujemo našoj Bolki i doktorici znanosti Neveni Škrbić Alempijević. Rad na izradi inventarne knjige ove zbirke objavljen je u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Splitu. U međuvremenu su donirani i dodatni predmeti te zbirka danas broji preko 800 predmeta. Najzastupljeniji su: namještaj i pomagala u kućanstvu, zatim posuđe, predmeti vezani uz različite rukotvorske vještine, ali i umjetnine, fotografije, predmeti vezani uz pučku religioznost i ostalo. Predstavljani su tako predmeti obitelji Radić, nekadašnjih vlasnika kuće, obitelji Vusio/Vužić, obitelji Brešković-Žuljević, a naravno i obiteljska ostavština drage i vrijedne i Bolu važne gospođe Biserke Romac i njene obitelji Čečuk. Zasad je muzej još uvijek budući i mnogo je koraka do službenog otvaranja i službenog naziva, ali su kuću i zbirku više puta obilazili školarci, posebne grupe zainteresiranih, mještani i prijatelji. Evo još jednog poziva iz CZK-a Bol da uvijek stojimo na raspolaganju školarcima i mještanima za razgledanje i upoznavanje zbirke.

❖ Imate li kakvu poruku za naše čitatelje?

Taman će biti 20 godina od jednog mog dragog članka u ovom školskom listu - tada sam se tek vratila u Bol i profesorica Ljubica me zamolila da napišem nešto kao bivši đak i povratnik. Te davne misli i djela i poruke još vrijede i pokazuju mi da sve što sam od tada radila - samo prati taj isti put i duh - i prije diplome i djece i škole i Centra za kulturu Bol. To je možda najbolja poruka svima vama pa iz članka *Mali Veliki svijet* izdvajam tadašnju završnu poruku i podsjećam da je sve iz 2002. godine:

"...kako kažu...neka čita tko zna, a za one koji su ipak samo na tragu, a vjeruju u svoju veliku budućnost negdje drugdje i nekad poslije...mala pomoć - nećeš pjevati u najboljem zboru ako nisi osjetio i radost i gorčinu malog bolskog zbora, nećeš postati novinar, ni književnik, ni umjetnik, ako nema ni sličice, ni riječi, ni nikakvog tvog traga u skromnom školskom listu, nećeš sudjelovati ni u čem velikom drugdje ako su ti smiješne male bolske priredbe, nećeš ni pokušati plesati u "Ladu" ako nisi barem razmišljao o bolskoj "Krejonci" - zaboravi da ćeš jednom postati velik u velikom gradu, ako nisi pokušao biti velik u svom malom Bolu - vidimo se onda valjda negdje..."

Danas bismo mogli puno toga još i dodati, ali bit je nekako ista - Sudjeluj, grizi, pristupi, pomози, budi...PRISUTAN! Ja jesam! Sretno nam svima...

Dani kruha i zahvale za plodove zemlje

Već je dugi niz godina kako u našoj školi u mjesecu listopadu proslavljamo Dane kruha i zahvale za plodove zemlje.

Tako je bilo i ove godine. Učenici Thk, kuhari i konobari sa svojim vrijednim profesoricama su pripremili puno slatkih i slanih delicija (integralne i beskvasne kruhove, sirne i mesne namaze... kolače...). Posebno ističemo sok od šipka kojeg su napravili od šipaka iz školskog vrta.

Preko odmora smo sve to probali... Ne treba ni napominjati da je sve bilo vrlo, vrlo ukusno! Naravno, pridržavali smo se i epidemioloških mjera jer corona još uvijek prijete.

Već se veselimo narednoj školskoj godini i novoj proslavi!

Iva Marjanović, 2.a

NAŠE DRUGO DOMAĆINSTVO

Nakon duge stanke od druženja uživo, možemo ponosno reći da smo ponovno imali priliku ugostiti naše partnere. U sklopu ERASMUS+ projekta pod nazivom *A Healthy Taste of Inclusion*, naši su učenici (Ela Pavišić, Iris Stančić, Jelena Ivelić, Karla Rakela, Lara Trlin, Leona Stančić, Lucija Ivičić, Marta Mančić, Vana Buvinić i Jure Eterović) postali bogatiji za još jedno novo iskustvo. Susret se održao u razdoblju od 20. do 24. rujna 2021. godine zajedno sa partnerima iz Italije, Republike Češke i Slovačke te uz vodstvo naših profesorica: Petre Kokeze, Rovene Trivanović, Lucije Carević Brešković, Eme Stančić i Dragice Marčić. Projekt se bavi učenjem o gastronomiji država s naglaskom na zdravoj prehrani. Također, pomaže u razvijanju vještina komunikacije na engleskom jeziku te obogaćuje znanje o kulturi zemalja sudionica.

Naše je druženje započelo u ponedjeljak, u ranim jutarnjim satima, kada smo iz Splita krenuli prema Nacionalnom Parku Krka. Tu smo uz stručno vodstvo razgledali park i njegovu bogatu kulturnu baštinu. Brodom smo nastavili za gradić Skradin odakle smo se uputili natrag za Split. Do Bola smo stigli katamaranom gdje su se partneri upoznali sa hotelom u kojem će boraviti.

Utorak smo započeli radom u školi. Učenici su bili podijeljeni u dvije grupe koje su naizmjenično obrađivale CLIL lekcije i kuhale. Prva se CLIL lekcija odnosila se na povezanost hrane i tradicije te važnost i simboličnost obroka i zajedništva koje donosi, a koje su s vremenom izgubljene. Otkrili smo različitosti gastronomske ponude i cijena na vjenčanjima u našim zemljama. S druge strane, druga je grupa, uz profesoricu Dragicu Marčić, učila praviti tradicionalnu bračku tortu, hrpaćušu, i fritule.

Treći smo dan zajedno nastavili s radom na CLIL lekcijama. Druga CLIL lekcija se odnosila na *food insecurity* te njegove uzroke i posljedice. Dan smo priveli kraju uz zabavu na zadnjoj *Bolskoj litnjoj noći*. Tu smo iskusili raznoliku gastronomsku ponudu na štandovima te uživali u muzici uživo i plesnoj izvedbi s vatrom.

U četvrtak je jedna grupa dovršavala svoje CLIL lekcije, dok je druga, uz profesoricu Dragicu Marčić, učila praviti hrustule, tradicionalnu dalmatinsku slasticu. S radom smo završili do ručka nakon čega smo brodom profesora Branka Karmelića i njegovog sina Milana Karmelića, otišli na izlet do Hvara.

Zadnji radni dan smo obilježili Europski dan jezika. Svaka je država predstavila par brzalica specifičnih za svoj jezik i izvela jednu pjesmu. Naš bivši učenik, Marin Karmelić, i učenica Lucija Ivičić su prikazali ljepotu dalmatinske i hrvatske glazbe otpjevavši 3 pjesme. Zajedno smo recitali pjesmu *I've learned*, Maye Angelou. Učenica Leona Stančić je recitala pjesmu na latinskom jeziku, a profesorica Ema Stančić održala je prezentaciju o *slow foodu*. Svi smo sudionici zaigrali igru *Talk to me my friend* u kojoj je svatko izvlačio po papirić sa rečenicom napisanom na različitom jeziku te ju trebao pokušati pročitati. Do ručka smo se pripremali za prezentiranje svojih radova koje smo nakon ručka predstavljali. Svim su sudionicima podijeljena zaslužena priznanja te smo međusobno razmijenili darove i oprostili se. Veselimo se ponovnom susretu!

Jelena Ivelić, 3.a

Putovanje u Tursku

Erasmus + projekt „Bringing Life Skills into the Classroom“ vodi nas u Tursku, gdje je službeno bio otvoren od strane direktora obrazovanja u Alaniji. Turska je jedna predivna zemlja, nešto skroz „sa drugog svijeta“. Ovo putovanje mi je proširilo pogled na svijet, kulture i običaje. S obzirom na svoj jedinstven položaj, mnoge kulture i civilizacije utjecale su na Tursku. Doživjela sam stvari koje sam prije gledala preko malih ekrana iz udobnosti kreveta ili kauča, a sada se sve to odjednom stvorilo ispred mene. Da mi je netko prije godinu dana rekao da ću u listopadu 2021. oputovati u Tursku, ne bih mu vjerovala. Pisala sam motivacijsko pismo po prvi puta i bila sam izabrana. Nisam to očekivala jer je bilo i drugih kandidata za koje sam smatrala da će biti izabrani. Sreća ili talent, ja sam se nakon nekoliko tjedana od odabira nalazila u toj mističnoj državi. Erasmus + projekt mi nije omogućio samo to, već i prvo iskustvo putovanja avionom.

Jedno od posebnih obilježja Turske koje ćete pronaći u svakom kutku ove prekrasne zemlje je ljubaznost lokalnog stanovništva. Dovoljno je reći „merhaba“ i kroz osmjeh će vam izraziti čitavu ljubaznost o kojoj upravo pišem. Iako nisu jako dobro pričali engleski jezik, lako se bilo sporazumjeti s njima, a s trgovcima koji su engleski jezik poznavali još i manje, bilo je i lakše. Oni su na svakakve moguće načine nama pokušavali prodati nešto, pa bi nas čak dozivali i preko čitave ulice. Pokušajte ne odbiti cjenkanje jer njima to čini zadovoljstvo, a

odbijanjem se smatrate „neljubaznima“. Bili su jako simpatični i nama zabavni. Stanovnicima Turske jako je stalo do tradicije i običaja. Smatram to jednim od većih razloga dolaska turista na te prostore. Tradicija, kultura i običaji su im raznolikog i nestvarnog podrijetla. Očuvanje tradicije i kulture jedni su od imperativa turskog načina života. Interesantno mi je bilo to što turska tradicija podrazumijeva i često komuniciranje kroz gestikulaciju koja najčešće uključuje dramatično mahanje rukama i coktanje. Također, praznovjerje je u Turskoj vrlo zastupljen fenomen te Turci nikad neće prepustiti nešto slučaju. Tako je naprimjer „zlo oko“, ili zapravo „tursko oko“, jedan od načina praznovjerja kojeg se Turci strogo drže. Viđala sam to plavo oko sa svjetlijim i tamnijim tonovima svugdje po gradovima, pa čak na cestama u betonu i u drvu palme. Naime, radi se o praznovjerju prokletstva. Ako na sebi nosite „zlo oko“, ili ako je ono u vašoj blizini, vjeruje se da će odbiti lošu energiju i zaustaviti prokletstvo bačeno na vas. Ono što nas je ugodno iznenadilo su bile cijene. Za sve te jedinstvene suvenire i hranu bogatu okusima, nismo puno platili.

Uživali smo u dugim pješčanim plažama i toplom moru, dok su se naše obitelji na Braču počele pripremati za zimu i oblačiti svakim danom sa sve više slojeva odjeće.

Uz tursku kavu, jeli smo njihov lokum koji me podsećao malo na naš takozvani „mandulat“ samo što je on dosta tvrđi. Upravo Turci su bili ti koji su Europu upoznali s kavom, na čemu smo im vrlo zahvalni.

U Turskoj smo vidjeli predivan amfiteatar, nedaleko od drevnog grčkog grada Side kojem se nismo mogli nadiviti. Šetanjom kroz taj gradić, udisali smo osjećaj grčke povijesti i slavnog osvajača Aleksandra Velikog. Predivne panorame sa najboljih lokacija su nas ostavljale bez daha, poput onih sa zidina dvorca Alanije. Tek smo tad zapravo vidjeli koliko su duge te pješčane plaže.

Marta Mančić, 4.a

Putovanje u Portugal

I tako, niti mjesec dana od našeg prošlog putovanja, u Tursku, krenuli smo na našu sljedeću destinaciju, Portugal! Zemlja na samom zapadu Europe poznata po odličnom vinu, jedinstvenoj glazbi i ljubaznome narodu.

U petak, 5. studenog, na put su krenuli učenici Ketrin Jerčić (1.a), Ivan Jerčić (3.b), Iris Stančić (4.a) i Karla Rakela (4.a) zajedno s profesoricama Rovenom Trivanović i Petrom Kokezom. Nakon nekoliko sati aviona i areodroma, u kasnim satima smo došli u Lisabon. S obzirom da je naš smještaj bio na jednom od sedam brežuljaka na kojima je Lisabon smješten, bili smo osuđeni zajedno s našim koferima penjati se uz kamene stepenice za koje nam se činilo kao da im nema kraja. Tako, na malo teži način, zaključili smo da je Lisabon grad stepenica! Baš zbog toga, na prozoru naše sobe nas je dočekaio predivan pogled na cijeli grad.

Sljedećeg jutra rano smo se ustali i krenuli u razgledavanje grada. Pješke smo prešli 20 kilometara, ali se isplatilo! Oduševile su nas ulice Lisabona, zidovi zgrada obloženi keramičkim pločicama, glavni trg Trg Rossio, lisabonska katedrala i most pod imenom Ponte

25 de Abril koji je vrlo sličan onom u San Franciscu. Posjetili smo muzej umjetnosti, veliki Spomenik otkrićima i poznatu utvrdu Belem te smo uz to imali priliku provozati se dizalom Santa Justa. Ali ipak mislim da će nam u pamćenju zauvijek ostati vožnja u tramvaju broj 28, mali stari tramvaj crvene ili žute boje, iznutra cijeli od drva napravljen, a kroz uske ulice Lisabona juri kao nov!

Sljedeći dan odlučili smo se na razgledavanje modernog dijela grada te smo posjetili jedan od najvećih gradskih parkova Park Eduardo VII i krenuli na našu sljedeću destinaciju, Coimbru. Ponedjeljak, 8. studenog, bio je predviđen za posjet tehničkoj školi “Escola Professional Beira Aguieira“ gdje smo predstavili našu školu, upoznali partnere iz Turske, Bugarske i učenike iz Portugala. Većina učenika je bila sa Svetog Tome, Kapverdskih otoka ili iz Angole. Nakon ručka, posjetili smo Sveučilište u Coimbri, zatvore u podrumima sveučilišta i staru baroknu knjižnicu Joanina čijom smo ljepotom ostali zapanjeni. Utorak smo proveli radeći na prezentacijama o kulturnoj baštini, zdravlju i mediteranskoj prehrani, a popodne smo zajedno slušali predavanje o mediteranskoj prehrani i održavanju zdravlja.

Sutradan smo otišli na izlet u Porto gdje smo posjetili crkvu klerika, katedralu i željeznički kolodvor iznutra ukrašen plavo-bijelim keramičkim pločicama, a ono najposebnije nam je bilo posjet vinariji i kušanje Porto vina.

U četvrtak smo uz pomoć prijatelja iz Portugala sudjelovali u kuharskoj radionici i svi zajedno spremali ručak. Naša grupa je mjesila kukuruzne kruščiće i baš smo se zabavili!

Zadnji dan proveli smo igrajući razne sportove i igre te smo se upoznali sa mnogo novih prijatelja. Kao šlag na kraju, učenici iz Portugala i Bugarske otplesali su nam svoje tradicionalne plesove koji su nas oduševili. Nakon ručka i još malo druženja podijelili su nam certifikate, pozdravili smo se sa prijateljima i krenuli kući zadovolji i presretni!

Ketrin Jerčić, 1.a

Lara Trlin, 4.a

Pismo iz Zagreba

Pozdrav, dragi čitatelji ovog pisma. Moje ime je Mia, bivša sam učenica ove gimnazije i onedavno nova studentica. Studiram politologiju u Zagrebu na Fakultetu političkih znanosti. Da budem iskrena, naučila sam toliko stvari u ova tri mjeseca otkako sam se preselila u Zagreb. Dok sam živjela sa svojim roditeljima stalno mi je bilo na pameti kako ću uskoro otići, biti napokon samostalna, sama svoj šef... Samo da vam kažem sve ima svoju cijenu. 😊

Da, imam više slobode, mogu ići van kad me volja, vratiti se kad ja želim, ne moram više čekati red za WC, imam svoj prostor i tu još ima puno dobrih stvari. ALI, nema više mame. Prije bih samo stavila prljavu odjeću u košaru i mama bi oprala. Ručak bi uvijek bio spreman kada bih se vratila iz škole. A sad, ajme. Gdje je sad mama? Stavim prljavu odjeću u košaru i gle čuda, neće se sama oprati i ispeglati. I još jedna važna stvar koju sam naučila - nitko vas neće tako vijerno čekati kao neoprano suđe i prljava odjeća. Ne želim komentirati kako je to izgledalo na početku. Mamaaaa, na koliko se pere bijela roba? Mamaaaa, kako ću skuhat ovo? Kako ovo, kako ono? Sto i jedan upitnik iznad glave. No dobro, pohvatala sam ja sve to nekako i onda je počeo faks. Vjerojatno imate u glavi sliku kako bi trebao izgledati jedan ozbiljan fakultet. Velika zgrada sa fancy ulazom, pa možda neki fora stupovi, velike predavaonice... Ljudi moji, ja sam isprva mislila da sam skrenula u pogrešnu ulicu kada sam prvi put vidjela fakultet. Govorila sam sama sebi: "Ajme Mia, gdje si ovo došla, što je ovo..." Obična stara, smeđa stambena zgrada. I da, na ulazu ima naljepnicu, privremeno neupotrebljivo. Ja sam ostala u šoku.

Da, ovo je zapravo fakultet

Kako sam već prije napisala, stambena zgrada. Imamo jedan lift koji mogu koristiti osobe sa invaliditetom i profesori, a za nas obične smrtnike su stepenice. Najgori osjećaj kada se ujutro morate penjati na peti kat. Ali nema veze, snažnim nogama do diplome. Što se tiče samih profesora, predavanja i seminara, samo ću reći da je jako zabavno i zanimljivo. Uvijek se

vode nekakve debate, svatko ima nešto svoje za reći i to mi se baš sviđa. Jedina stvar koju mislim da nikad neću moći prihvatiti - 100 knjiga i znanstvenih radova koje treba pročitati. Prije bih se mučila pročitati 100 stranica jedne obične lektire u mjesec dana, a sad u dva dana pročitam 250 stranica neke politološke ili filozofske knjige. Tako da, djeco uživajte dok još možete.

Prvi dan na fakultetu, naravno ovo je samo jedan dio studenata

Sve u svemu jako sam zadovoljna svime što imam ovdje. Mogu reći da sam se na kraju odlično snašla i dobro upoznala ovaj divan grad. Svaki dan donosi nešto novo i lijepo, najvažnije je da samo dignete glavu gore, ostvarite sve što ste imali na umu i u svemu što radite pronađete nešto lijepo koliko god nekada bilo teško.

Ovom prilikom bih pozdravila sve svoje profesore, posebno svoju razrednicu profesoricu Petru. Zahvaljujući profesorici Roveni, sada sam jedna od boljih na kolegiju engleskog baš zbog sinonima koje smo učili u srednjoj školi. Nadam se da još uvijek radite nešto kreativno sa profesoricom Adom, pogotovo sada pred blagdane. Hvala profesorici Ljubici na ovoj lijepoj prilici da opet nešto napišem za školski list.

Nemojte zaboraviti, ako imate priliku, sudjelovati u ERASMUS+ programu. Rado bih se opet vratila u srednju školu upravo zbog tog iskustva.

Svima vama želim dobar uspjeh na polugodištu i puno sreće svim maturantima na državnoj maturi!

Puno lijepih pozdrava!

Mia Pivčević

NON TESTATUM

(Kreativni časopis o temama iz rimske povijesti)

U vremenima kad je etičnost bila okosnica novinarstva, na kraju svake objavljene vijesti koja se temeljila na kuloarskim pričama stavljala se oznaka N.T. (kratica latinskog izraza “non testatum” ili “neprovjereno”). Prema legendi u nekim njemačkim novinama urednik je diktirao slovoslagaru neprovjeren tekst, uključujući i oznaku N.T. Uslijed pomanjkanja znanja slovoslagar je umjesto “N.T.” napisao “ente”, što u njemačkom jeziku znači “patka”. Vijest se pokazala neistinitom, ali se zato otad svaka neprovjerena novinska priča u žargonu naziva “novinarskom patkom”.

Ideja ovog mini istraživačko-kreativnog rada je bila iskoristiti neke od manje ili više poznatih događaja iz rimske povijesti i interpretirati ih kao novinarsku patku, a ovdje su samo neki od sjajnih uradaka učenika 2.a razreda:

NT ZNANOST KULTURA DRAMA CRNA KRONIKA
OBJAVLJENO: 27. STUDENI 2021. 19:08

KALIGULA SKRENUO PREMA MILNI!

Stanje u Rimu je kritično, car Kaligula šokira narod svojim postupcima. Spekulacije da je car Kaligula izubio razum započele su kad su ga ljudi zatekli kako priča s Mjesecom.

IUVENTUS-VENTUS

Nedugo nakon toga, u Rimu je nastala drama kada je spiskao sve novce iz carske blagajne za proslavu fjeve sv. Petra i Pavla. Naime, car je zbog povećane konzumacije alkohola cijelu noc stavljao novčanice u harmoniku i tamburicu ponajviše se razbacujući na pjesmu *In vino veritas*. Narod je nekako prešao preko toga zaključivši Iuventus-ventus (mladost-ludost). No, skandali su se nastavili kad je pokušao imenovati konja konzulom, komentirajući: „Svaki konj može vladati Rimom.” Fama volat (glasina kruži) da na forumu otvara noćni klub *Carpe noctem* (iskoristi noć) zbog čega su nastali nemiri među Rimljanima. U subotu poslijepodne na rimski forum izašlo je desetak tisuća Rimljana iskazavši tako nezadovoljstvo Kaligulinom vladavinom. Car Kaligula na sve to odgovara stihovima Vesne Pesarović, “Neka ljudi govore”.

O KALIGULI PIŠU I SVJETSKE NOVINE:

Vladar Britanije se prekrstio lijevom rukom kad je čuo što se događa u Rimu

Grci komentirali: „Absurdum est ut alios regat, qui seipsum regere nescit.” (Apstrudno je da nad drugima vlada onaj koji ne zna vladati nad samim sobom.)

Pogledajte slike prosvjeda na Forumu [ovdje](#).
Pogledajte video Kaligulinog histeričnog ispada u Senatu [ovdje](#).

#Kaligula #prosvjedi #ovdjenitkonijenormalan

Želimo mi!

KOMENTIRAJTE ANONIMNO:

Korisnik 7856: Čovjek zna šta radi. Rim je napokon zaživio. Ave Kaligula!

Korisnik 1536: Oni koji ga podržavaju su luđi od njega, katastrofa...

Konstantin “Srbinović”

Dokazi o srpskim genima Konstantina Velikog

Ivo Petric

Oduvijek Srbin?

“Rođen u Nišu Konstantin Veliki prema svemu sudeći od glave do pete je veliki Srbin. Konstantina i Licinija srpski rodoslovi drže za pretke vladara iz dinastije Nemanjića, stoga se da zaključiti da je Konstantin predak svih Srba.” kaže jedan od najuglednijih srpskih povijesničara. On je samo jedan u nizu srpskih careva koji su vladali u Rimu. Njegovi geni sežu sve do danas, a to se da vidjeti iz njegovih ideje te ideja današnjih stanovnika Srbije.

Konstantin Veliki prvi je došao i pokazao srpskom rodu njihov simboličan pozdrav “ Tri prsta” i time donio prepoznatljivost srpskog roda.

Konstantin Porfirogenet oglasio se povodom ove teme:

Tu nema dvojbe! Htio je Rimsko carstvo do Tokia.

Nevjerojatne informacije o planovima njegovog osvajanja.

Konstantin Veliki bio je uspješni osvajač i gospodar, ali htio je napraviti korak dalje. Prema dokumentima pronađenim u njegovim odajama, otkrivamo da je htio proširiti Rimsko carstvo sve do Tokia

To doznajemo iz dokumenta zvanog

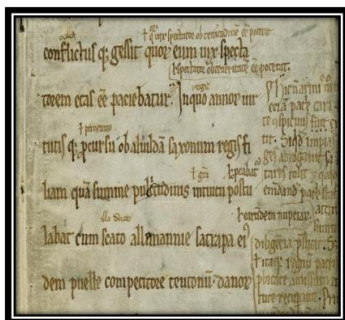
“Sve do Tokia”, a ulomak glasi:

“Ja, Konstantin Veliki od dana današnjeg polažem ruku na srce da ću osvojiti područje od Niša do Tokia, ne uspijem li moji nasljednici i moj rod učinit će kako zahtjevam”

Stavljajući to u vid, možemo zaključiti odakle je došla ideja i motiv osvajanja Srbije sve do Tokia. – kaže ugledni povjesničar Ratko Srbijević

Tri prsta koja Konstantin Veliki pokazuje srpskom rodu veliki je i prvi iskorak u njihovom narodu.

Bio je veliki kršćanin i Srbima je pernio poruku da se s tri prsta mole: Ocu, Sinu i Svetome duhu.

Dokument Konstantina Velikog o širenju do Tokia

Cotidie nuntium

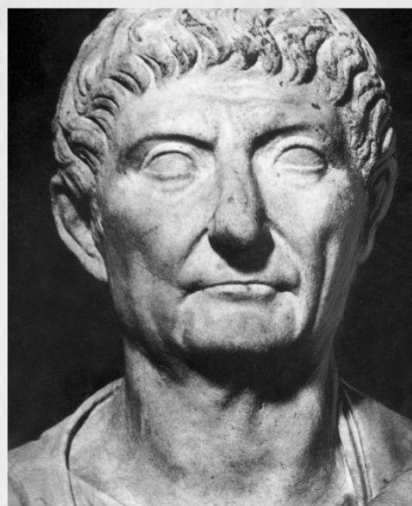
20.11.304.

PREVARA I KRAĐA? - DRAMA NA RIMSKOM DVORU

Rimski car Dioklecijan, koji je na vlasti već 20 god., otkriva nam kako "u ljubav ne treba vjerovati".

Naime, prije 2 noći otkrio je kako ga je voljena žena Priska prevarila s dva muškarca; sluge u dvoru. Nakon rođenja djeteta Galerija 250. god., nije mogao ni sumnjati u majku svog nasljednika. Kaže kako se ipak prevario, kao što je ona njega nakon 13 god. braka.

Znajući novčani status dvora, Priska je odlučila počastiti sebe i nove ljubavnike. "Pored mog povjerenja, pokrala je i rimski džep", kaže Dioklecijan. Saznajemo kako je iz rimskog proračuna ukradeno 20 tisuća aureusa.

Duboko razočarenje cara Dioklecijana uzrokovalo je skidanje s vlasti. Najavio je kako će 1. siječnja 306. na njegovo prijestolje doći, također povrijeđeni nasljednik, Galerije Valerije Maksimijan. Rimski narod sada može očekivati veće troškove, no uzbuđeni su zbog novog vladara.

EKSKLUZIVNO:

CAR NERON I NOVA KONKUBINA

Rimske Kronike

*Rimske Kronike ekskluzivno
donose šokantno otkriće o
turbulentnom ljubavnom životu
prezvišenog cara*

Kako doznajemo od izvora iz palače, car Neron, na sveopće čuđenje ili bolje rečeno nečuđenje, ponovno ljubi mladu konkubinu i to ni manje ni više nego nećakinju svoje prve žene Oktavije. I ptice na grani već znaju kako je Oktaviju dao ubiti u jeku afere sa tadašnjom ljubavnicom Pompeja Sabinom. Naime, o tome smo naširoko i nadugačko izvještavali prije nepune dvije godine. Čini se kako slična sudbina nije zaobišla ni nadobudnu Pompeju s obzirom da je prije tjedan dana pronađeno njezino beživotno tijelo na obalama rijeke Tiber. Već se onda počelo šušcati da to nije neka puka slučajnost s obzirom na već nepisano pravilo da nakon svake njegove mrtve žene ispliva neka nova ljubavnica. Oktavijina nećakinja Judita zasigurno je jako ambiciozna i nadasve pozitivna osoba koja ne sumnja u svoj neosporan uspjeh. Mi se možemo samo nadati da nema čvrst san i da joj je bodež vjerni suputnik.

*"Priča se o skorašnjem vjenčanju te
novoj nevjesti možemo samo
poželjeti da uspije zadovoljiti cara i
sačuvati svoj život ipak malo duže
od svojih prethodnica"*

N.T.

Julija Martinić

Ruksak (pun) kulture

29. listopada 2021. godine našu „posjetio je“ program “Ruksak (pun) kulture”. „*Ruksak (pun) kulture*“ program je koji omogućava dostupnost i približavanje umjetnosti i kulture djeci i mladima koji žive u sredinama s ograničenom dostupnosti kulturnim i umjetničkim sadržajima. Umjetnik Matija Drinković održao je radionicu pod nazivom “Filmska umjetnost”. Na radionici su sudjelovali učenici gimnazijskog i turističkog smjera, a projekt je podržao i naš profesor Nikola Matulić.

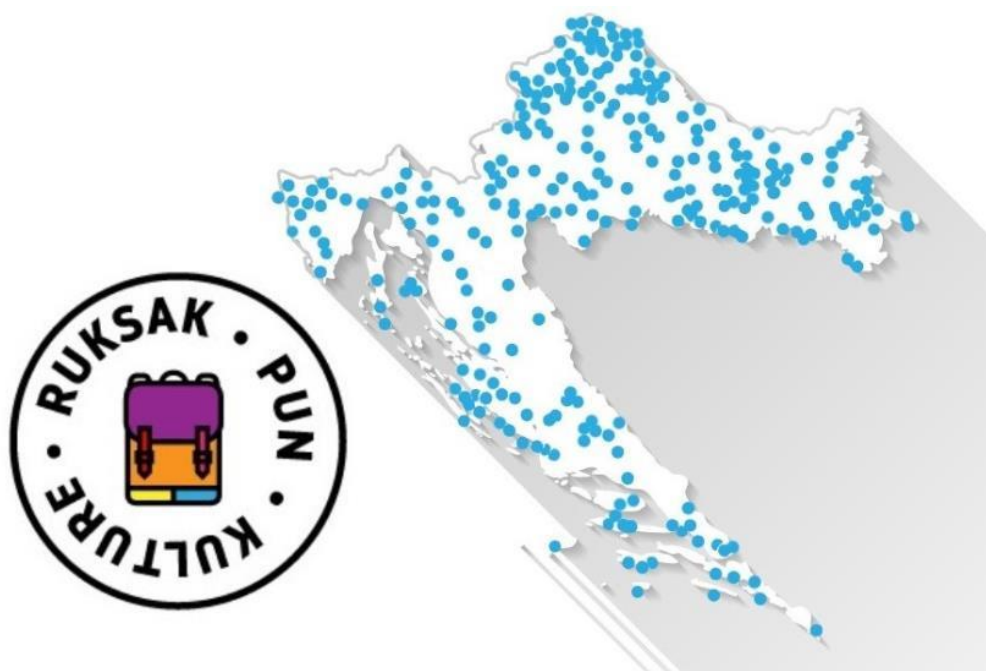
Radionica je trajala 6 školskih sati. U prvom dijelu radionice voditelj nas je kroz prezentacije uputio u nastanak filma, fotografije i lomografije. Nakon prezentacije imali smo mogućnost proučavanja starih lomografskih kamera i filmskih vrpca, što se svih dojmilo. Pogledali smo nekoliko videozapisa te analizirali kamere i film kroz povijest.

U drugom dijelu radionice uslijedio je praktični rad, gdje smo se podijelili u dvije grupe i na 24 papirića ispisali riječi koje su nam u tom trenutku prolazile kroz misli. Obje grupe dobile su po 12 riječi koje smo morali fotografirati starim lomografskim fotoaparatima. Lomografski fotoaparati fotografu omogućuju slobodu koncentriranja samo na umijeće fotografiranja, tako se u potpunosti može prepustiti kreativnosti.

Pustili smo maštu na volju i odradili zadatak što smo kreativnije mogli. Nakon fotografiranja naučili smo i razvijati filmove.

Na samom kraju radionice imali smo priliku pogledati premijeru filma “Pelikan”, koji još nije dovršen. Bilo je ovo jedno jako zanimljivo i upečatljivo iskustvo koje nas je obogatilo znanjem i potaknulo na što kreativnije razmišljanje kada je u pitanju fotografija.

Lara Trlin, 4.a

Jesenjin po brašku i po brošku

Pismo materi

Jesi živa, majko moja stara?
Bud mi zdravo, živ san ti i ja?
Neka svitlost ča kroz mrak dogara
Nad kućerak tvoj i naprid sja.

Pišu mi da brižna se nahodiš
Zač u glib san duboki ja pa,
I na cestu svej da ishodiš
U kapotu ča se već raspa.

A uvečer kad se mračit počme
Prid oči ti uvik slika ta,
Kako mi je jedan drug iz krčme
Finski nož u srce pripeta.

Ništa majko! To je samo slika.
Umir se i ne strahuj već.
Propalica ja nisan tolika,
Da bi umri tebe ne videć.

Ja san osta isti ka nikada,
Još san, majko, nježan i pitom,
I na ništa ja ne mislin sada

Var ponistrie misiec. Pod ponistruon vitar.
Obavije čempres slebrenast i svital.

Navar sela soma armonika jeco –
Glosuon puno drogin iz daleka breco.

Smije se i plače pima tankovita.
Di su lipo moja? Lipo vikovita?

Zoruon son nikada obajdivo štrodu
I mojuoj son drogoj sviro serenodu.

Sada moja molo za mene ne haje.
Smijen se i plačen kal tuji kantaje.

Samo da se vratin u svoj dom.

Vratiću se kad na primaliće
U naš vrtal otvori se krin.
Ma nemoj me budit kad se sviće,
Kako si me osan godin prin.

Ne bud ono ča se onda snilo,
Ne žal ono ča ni moglo bit,
Naglo mi se srce umorilo,
Prirano san mora sve gubit.

I ne uč me da se molin Bogu,
Vračanja na staro više ni.
Samo s tobom utišit se mogu,
Samo tvoj lik svitlost mi čini.

Zaborav, i po srcu ne bucaj.
I ne misli kako ću propast.
I po cesti se već ne smucaj
U kaptu ča se gre raspast.
Zlatan Jakšić

Bluža čelesto. Modro oko spi.
Istinu moluoj nison reć dospri.

Molo me pitala: „A će tuo snižit?
Posteju ću spriemit i pieć naložit“.

Olgovorin moluoj: „Danas odizgora
Bilo cviće sipje okolo surola.

Parićoj posteju i naloži pieć
Brez tebe u sarcu ćutin buru već“.

Đuro Žuljević

JORDAN GASTRO FESTIVAL

THE FIRST INTERNATIONAL FESTIVAL OF THE WORLD OF COOKING AND FOOD održao se u gradu Ammanu, Jordan. Prisustvovala sam gastro festivalu na poziv Asocijacije i ministra turizma gosp. Hamid Al Fayeza. Član sam međunarodne udruge WACS (Svjetska udruga kuhara).

Ministru sam uručila i prigodni poklon: kameni sat koji oblikom podsjeća na otok Brač, na što se on zahvalio i obećao da će što prije posjetiti našu zemlju jer već ima poziv od našeg ministra turizma, ali zbog pandemije nije se odazvao.

Na festivalu sam odradila Master Class Dalmatinske kuhinje, i bila sam u ulozi WACS-ovog međunarodnog sudca.

Nakon prezentacije Hrvatske i Dalmatinske tradicionalne kuhinje (hrapaćuše, hrustula, arancina, bruštolane mendule, suhe smokve s orasima u čokoladi, dalmatinsku pašticadu i njoke) dobila sam za sebe i školu certifikate škola iz Ammana i Maroka koje bi voljele surađivati s našom školom.

Na samom kraju festivala organizator mi je uručio priznanja i certifikat da sam prisustvovala festivalu.

Zadnji dan su nas odveli na izlet u grad Petra. To je tek bilo pravo iznenađenje.

Dragica Marčić, stručni nastavnik

SVJETSKI DAN TURIZMA

I naša škola je proslavila Svjetski dan turizma.
U našu školu je došao direktor TZ Bol gosp. Markito Marinković.
Gosp. Markito je održao jedno kratko predavanje na temu Turizma u Bolu i tom prigodom svim učenicima je uručio brošure Bola.

RAD NAŠIH UČENIKA U ŠKOLSKOJ KUHINJI

Mnogo smo toga odradili u prvom polugodištu i jako smo zadovoljni.
Evo jedan mali dio naših prezentacija.

4.b

Domski kviz

Ideja je bila da se zimska svakodnevica u domu nadopuni nekom novom aktivnošću u večernjim satima koja će biti zanimljiva većem broju učenika, kroz koju će nešto naučiti, a i biti simbolično nagrađeni. U kvizu sudjeluje 25 učenika (po troje ili četvero u ekipi) te još četvero bivših učenika koji nisu u domu. Ukupno je 9 ekipa. Novi igrači (ekipe) mogu se priključiti u bilo kojem trenutku. Kviz se sastoji od 55 pitanja ukupno, različitog tipa i težine, a sva su vremenski ograničena. Planirano je da se kviz održava jednom tjedno i da se odigra otprilike 10-ak izdanja (možda i više, ovisno o interesu). Nakon toga uslijedilo bi finale nakon kojeg bi ukupni pobjednici bili posebno nagrađeni. Trenutna nagrada za tjednu pobjedu uključuje poklon odgajatelja (iz čokoladnog asortimana), oslobađanje od dežurstva kroz naredni tjedan, što je učenicima u domu vrlo važno, te simboličnu diplomu. Učenici sudionici kviza ponekad pripreme i desert. Kviz je izgledao vrlo zanimljivo i naučili smo puno novih informacija. Pitanja su kreativna i iz različitih tema. Vrlo je zabavno tijekom kviza koji povezuje različite generacije u domu i svi se zajedno družimo.

33. PITANJE

Kako se zove sreoliki otočić u Pašmanskom kanalu poznat i kao "Otok ljubavi" i "Otok zaljubljenih"?

(A) KOŠLJUN (B) GALEŠNJAK
(C) OŠJAK (D) VISOVAC

„Detonoga“ (Luka Kraljić, Neno Pecotić, Dragan Mijatović, Ivan Kojundžić) (24.11.2021.)

„Tri (i pol) muškarca“ (Frane Kuduz, Lucijano Šajn i Mihael Gregić) (01.12.2021.)

Veliku ulogu u pripremi i realizaciji našeg kviza ima naš odgojitelj Deni Bjelobradić.

Hvala mu!!!

Nika Benković, 3.b

A di si ti?!

Kroz studeni i prosinac smo u našoj školi prikupljali predmete za dvadesetu humanitarnu akciju *A di si ti ?!* Inicijator akcije je Udruga MoSt. Udruga MoSt je nevladina i humanitarna organizacija sa sjedištem u Splitu koja djeluje na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Ciljevi akcije su **promocija solidarnosti i volonterstva, te prikupljanje pomoći za korisnice i korisnike programa Centar za beskućnice/ke.** Sav prihod koji će se prikupiti tijekom akcije namijenjen je, dakle, korisnicama i korisnicima te uređenju i opremanju prostora i bolesničke sobe u Centru za beskućnice/ke. U Centru je trenutno smješteno 36 osoba, a usluge Poludnevnog boravka i Socijalne samoposluge koristi ih više od 120. U pripremi i na samoj akciji sudjelovalo je više od 85 različitih organizacija, institucija, škola, tvrtki, stranaka, udruga i pojedinaca.

U subotu, 18. prosinca u 9:00 sati, naći će se *Svi na jednom mjestu i svi s istim ciljem!* Na 74 štanda, više od stotinu volontera prodavat će prikupljene donacije. Nadamo se da će se prikupiti potrebna sredstva. Ovo nije jedina akcija naše škole za beskućnike ove školske godine.

Planiramo sudjelovati i u akciji *O La La 365 večera.* Spomenuta akcija pokrenuta je krajem 2011. Prvu večeru za beskućnike skuhalo su navijači Torcide. Nakon njih kuhaču u ruke uzelo je na stotine ljudi. Nekad su to bile udruge građana, nekad obitelji, koji put siromašne umirovljenice, bogati poduzetnici, neki su kuhali više puta, ali gotovo uvijek je netko u protekle četiri godine, oko 19 sati, stigao u sklonište (Gundulićeva 22) i donio im večeru. Onima koji su se, nesretnim spletom životnih okolnosti, našli na ulici više od same hrane znači to što nisu zaboravljeni i odbačeni. Svi koji rade na ovom projektu rade dobrovoljno, volonterski i jedina plaća za njihov rad je kada vide koliko veselja sve to pruža i onima koji te večere kuhaju i onima koji ih jedu.

Tko želi kuhati može se pridružiti ovoj akciji i prijaviti se za svoj termin preko Facebook profila *O La La 366 večera,* a mi ćemo ubuduće nastojati, bar jednom godišnje, biti dio te priče o čudu dobrote.

Brene Brown – Daring classrooms

Emotions such as courage and vulnerability are not appreciated today as much as they should be. If we want to continue developing (both physically and mentally), we have to learn to accept and express all kinds of feelings including courage and vulnerability Brene Brown talks about in the video which was the inspiration behind this article. In the video she's trying to explain how to use various methods during educating students and also how to give them more confidence and make them come out of their comfort zone. Those methods can be, of course, used in all other aspects of life as well.

Our courage consists of 4 pillars: rising skills, vulnerability, clarity of values and trust. The bravest people are the ones that aren't afraid of failure, people that aren't afraid of being vulnerable. People that are afraid to open up and be vulnerable protect themselves from shame, fear and insecurity, but by doing so they're also limiting their happiness, love and joy. The emotion humans handle the hardest is joy. People are afraid of joy because while feeling joy they're at their most vulnerable stage, so they often imagine worst case scenarios so they could avoid being vulnerable, prepare themselves for the worst. Our bodies have been proven to neurobiologically see joy as vulnerability and a threat. Feedback, problem solving and ethical decision making are a basic part of all jobs around the world and none of those things can be satisfied without being vulnerable.

A word often connected to vulnerability is shame. Shame is a basic component all of us possess and we have to learn how to be shame-resilient. We also need to know the difference between shame, guilt, humiliation and embarrassment. Shame is when the focus is on the person (I'm so stupid.) Guilt is when the focus is on the person's actions (Not studying for the test was stupid).Humiliation is when we consider we didn't deserve what happened while embarrassment is only different from shame because of the fact that it can survive being spoken, you can say what you're embarrassed about but you can't say what you're ashamed about. Multiple studies conducted on children have shown how shame-prone children are more likely to drop out of high school, have drug and alcohol issues and commit suicide while guilt-prone children are more likely to finish high school, do community work and refrain from alcohol and drugs. There are 3 ways to fight against shame. To "move away" from shame, meaning, wanting to hide and hoping it would go away on its own. The second is "move towards" shame, meaning, appear to accept shame and be a people pleaser. The third and final one would be to "move against", to fight anger and shame with anger and shame. The antidote to shame is empathy. Shame can't survive where there is empathy because empathy is based on 5 things: perspective taking, staying out of judgement, recognizing emotion, communicating it and being aware.

We all need to understand how to face vulnerability and learn how to recognize and fight shame. How much would the hard but honest conversations in schools and/or at work about getting the best out of everyone affect us all? Those uncomfortable conversations sound risky, but risk and vulnerability are key to a healthy and effective work environment where courage is valued over comfort.

Jure Eterović, 3.a

Eine kulinarische Reise

Wir alle kennen viele Speisen und Produkte aus Deutschland, Österreich und der Schweiz. Wir haben recherchiert.

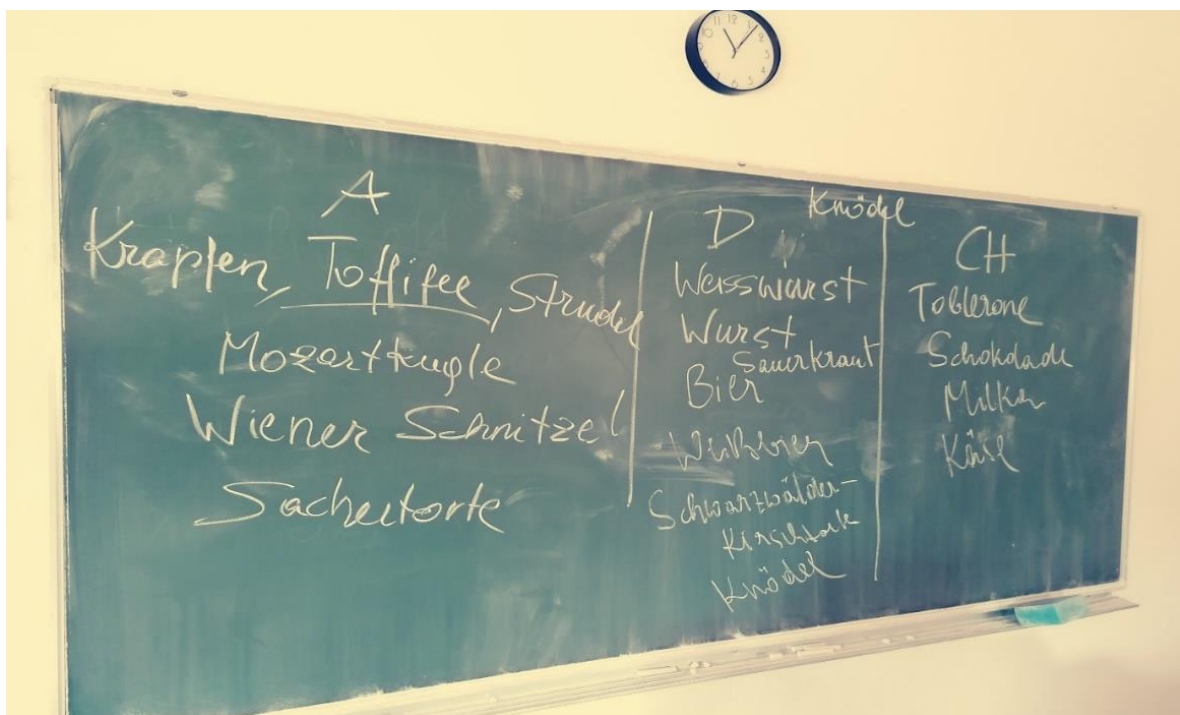
Strudel, Krapfen, Kaisersemmeln. Heute gibt es sie in vielen europäischen Küchen und fast in jeder Bäckerei, aber sie kommen aus dem österreichischen Kaiserreich. Das gleiche gilt für **Wiener Schnitzel** und **Backhuhn**. Sie alle wurden zum ersten Mal im 18. Jahrhundert oder schon früher in Wiener Kochbüchern erwähnt.

Bei **Wurst** und **Bier** denken wir heute ans Oktoberfest in München, aber Bier soll aus China und Wurst aus dem alten Ägypten stammen. Beide sind nicht nur in Deutschland und Österreich populär.

Wusstest du, dass die österreichischen **Frankfurter Würstchen** in Deutschland **Wiener Würstchen** heißen? Ganz einfach, der Frankfurter Metzger Georg Lahner (gebürtig aus der Schweiz) ist nach Wien ausgewandert. Seine Würstchen wurden in Wien als Frankfurter und deutschlandweit als Wiener bekannt!

Zurück zu den Süßspeisen. Wer hat sie nicht probiert, die wahrscheinlich berühmtesten Schokoladentorten der Welt. Die **Sachertorte** stammt aus Österreich, aus dem gleichnamigen Hotel Sacher. Die **Schwarzwälder Kirschtorte** kommt aus dem Schwarzwald, einer der drei wichtigsten Naturregionen Deutschlands.

Die Schweiz ist bekannt für ihren Käse, zum Beispiel **Emmentaler** aus dem Emmental bei Bern und vor allem für die Schokoladenmarken Milka, Toblerone, Lindt. Auch die **Mozartkugeln** aus Salzburg sind ein berühmtes Schokogeheimnis.

Recherchiert von der Klasse 3b der Hotel- und Tourismusfachschule in Bol, Insel Brač

Importanza dell'attività fisica

Da qualche mese ci occupiamo del tema dell'attività fisica nelle lezioni di lingua italiana e abbiamo davvero imparato molto, per esempio l'importanza dell'attività fisica e come può renderci una versione migliore di noi stessi.

Il concetto di attività fisica è molto ampio; comprende, infatti, tutte le forme di movimento realizzate nei vari ambiti di vita. Attività fisica non sono solo le attività sportive, ma anche semplici movimenti come camminare, andare in bicicletta, ballare, giocare, fare giardinaggio e lavori domestici. L'esercizio fisico è fondamentalmente qualsiasi attività fisica che svolgiamo in modo ripetitivo per rilassare il nostro corpo e allontanare tutto lo stress mentale. È importante fare esercizio fisico regolare. Quando lo fai quotidianamente, diventi in forma sia fisicamente che mentalmente. Inoltre, non esercitare può rendere una persona suscettibile a diverse malattie. Il corpo umano è molto simile a una macchina. Ha bisogno di essere mantenuto e curato adeguatamente. L'esercizio fisico è di immenso aiuto per mantenere una buona salute e forma fisica.

L'esercizio fisico è di tipo diverso. Persone diverse hanno scelte e preferenze diverse. Molte persone amano la passeggiata durante la mattina. Alcuni trovano piacere nel ciclismo e nel jogging. Molte persone amano fare giardinaggio o nuotare. Altre trovano più facile e conveniente dedicare un'ora o due all'allenamento in una palestra ben attrezzata. Saltare è anche un modo popolare per mantenere il proprio corpo in forma e in salute. Anche lo yoga e la meditazione di questi tempi stanno guadagnando popolarità. Sono più facili da praticare e molto efficaci nel mantenersi in forma e in salute.

L'esercizio fisico è una forma di disciplina. Significa autocontrollo e sincerità. Dobbiamo trascurare la nostra pigrizia. L'esercizio fisico aiuta nella costruzione del carattere. Rende la nostra mente acuta e attiva. Migliora la forza mentale e la capacità. Si aggiunge alla nostra capacità e migliora le nostre prestazioni. L'esercizio fisico svolto al mattino ci mantiene sani, in forma e attivi per l'intera giornata. Pertanto dovremmo prenderlo regolarmente. È un must per mantenerci in forma e in salute.

Iris Stančić, 4.a

Iz školskih zadaćnica

Razgovaram s morem

Sjedim na žaru i gledam u more. Čuje se šum valova, miris mora kojeg vjetar nosi a vide se i pozlaćeni kamenčići. U zraku prevladava glasanje galebova, a na moru se vidi i poneki brodić u daljini. Nebo je prošarano narančastim i crvenim nijansama, dok užareno sunce zalazi u suton. Prizor je smirujući. Samo ja i more. Ponekad s njim i pričam. More jako dobro sluša. A ponekad i odgovori. More je moj prijatelj. Počinjem mu pričati o Bolu:

„Bol je turističko mjesto i u njega dolazi mnoštvo ljudi kako bi se divili njegovim ljepotama. Mislim kako to već i sam znaš. Prošlo ljeto zbog korone i nije bilo baš nešto puno ljudi. Već mi se smučila koliko dugo traje. Srećom, ona ove godine nije spriječila ljude da uživaju u Bolu. Inače plaže budu pune ljudi, a na moru se usidri mnogo brodova svakakvih oblika i veličina.

Ima ovdje i znamenitosti koje treba vidjeti: Studenac, Krojeve skaline, Samostan i Kuću u kući. Meni je najdraža priča o Kući u kući. Neću ti je sada prepričavati jer bih ostala ovdje cijelu noć, a sutra mi je škola. Prepričat ću ti je kada se sljedeći put vidimo

Noću se raspali muzika, bilo da je iz kluba, kafića ili pak uživo. Bude to lijep prizor, mnogo ljudi okupljenih na rivi, svi plešu, pjevaju i vesele se. Ponekad se i začudim koliko je Bol zapravo različit zimi i ljeti. Da vidiš to... doživio bi pravi šok! Zimi kao da je sve pomrlo. Nigdje nema nikoga, osim poneke žene koja šeta psa. Sve je zatvoreno i vlada muk. To je pravi odmor od onog ljetnog Bola. Već u četiri nebo postaje tamno, a kad padne noć ostanesh samo ti i lampe koje svijetle. Kada bi me netko upitao kada mi je Bol draži ljeti ili zimi, ne bih znala odgovoriti. Volim ljeto, puno ljudi i buku, ali volim i tišinu i pustoš koja vlada zimi. Najviše volim ovako zimi doći na Zlatni rat, sjesti na žalo, slušati šum valova i gledati zalazak sunca. Nakon nekog vremena i s tobom počnem pričati, uglavnom prepričavam ti svoj dan, a ti mirno slušaš ...

Ipak, Bol mi je najdraži uoči Božića. Posebno volim one čemprese iznad Lože kada su okićeni. U malom parkiću pokraj njih postavljen je adventski vijenac. Budem jako uzbuđena kada se svake nedjelje upali nova svijeća. Još samo nedostaje snijeg. On jako rijetko padne, a kada se i to dogodi, padne ga vrlo malo i brzo se otopi. Sjećam se da je jedne godine palo dosta snijega pa je i škola bila odgođena. E, taj dan nikad neću zaboraviti. Bila sam tako vesela, odmah sam izašla iz kuće i počela se grudati i bacati po snijegu. Sve u svemu, volim Bol u svako doba godine. To je ipak moje mjesto u kojem sam odrasla i zauvijek ću ga pamtiti...

Evo, već je pao mrak, mislim da je vrijeme da pođem kući. Bilo mi je lijepo ovdje biti s tobom, more. Doviđenja!“

Lagano sam se podigla sa žala i sitnim koracima krenula prema kući. U jednom trenutku sam čula kako mi je more reklo: „Doviđenja!“ uz lagani šum valova.

Emma Tomić, 1.a

Iz školskih zadaćnica

Razgovaram s morem

More, ono sve čuje i uvijek sluša. More, razgovara s nama čak i kad to ne znamo. Uvijek je tu da nas sasluša i tješi, a nikad se ne umori. Šetam se pokraj mora i razmišljam, oko mene tišina. A more? Ono pjeva, a vjetar valovima svira. Zvukovi mora me opuštaju, smiruju, osjećam se slobodno...

Sjedim na žalu i gledam more. Što više gledam, to je teže pronaći kraj. Razmišljam, brinem se, a more to osjeća. Odjednom valovi počinju ludovati, jaki vjetar zapuše, a oblaci prekriju nebo. Sunca više nema, kao da se prestrašilo i skrilo iza oblaka. Osjetila sam kako more priča, ono se brine, pita za mene. Odgovaram mu, nabrajam svoje probleme, ono što me muči...

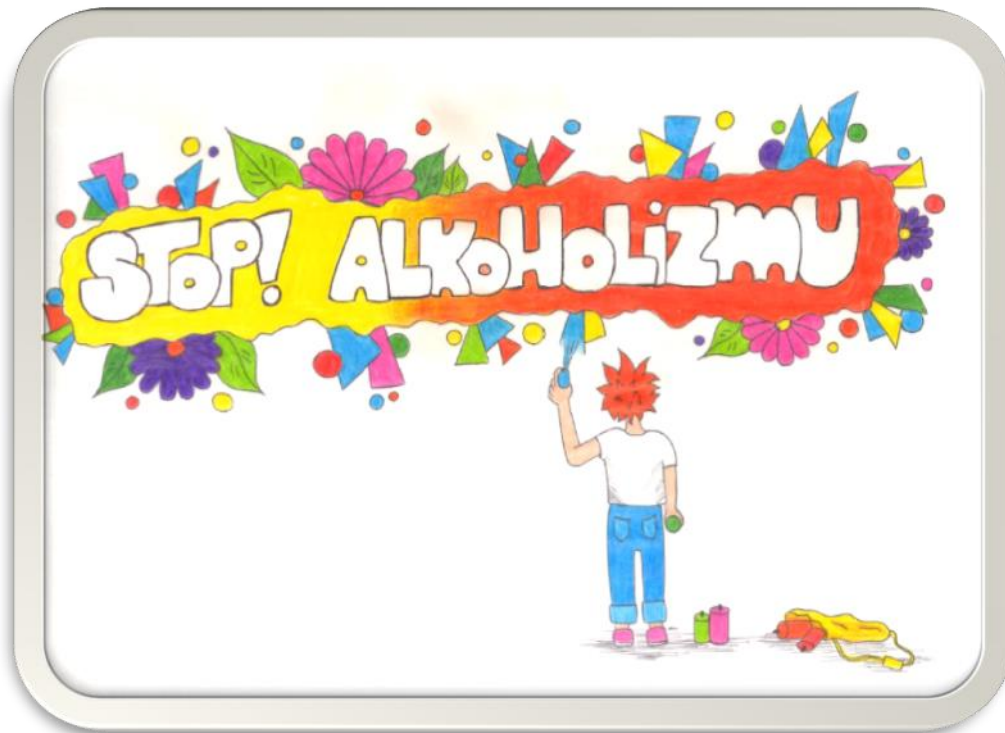
Pričam mu kako me ljudi brinu, više nisu kao prije. Žalim se kako nikomu više nije stalo do onog što nas svih povezuje, ljubav i prijateljstvo. Ljudi prosuđuju i osuđuju po tuđim pričama, svojim pretpostavkama i onako kako im odgovara. Ako se ne oblačiš kao svi drugi, nisi u trendu. Ako voliš drugačije stvari, nemaš prijatelje. A ako imaš mnogo prijatelja, ulizica si i praviš se da si netko tko nisi... Mogla bih nabrajati do prekосуtra. U ovakvom okruženju više ne možeš biti siguran s kim se stvarno družiš. Društva se u današnjem svijetu, ne baš uvijek, ali vrlo često svode na dvoličnost i iskorištavanje. Kad si u većem društvu, uvijek je tamo netko kome netko drugi ne odgovara, ali ta osoba to ne želi priznati drugome u lice. Tada nastupa sumnja i nevjerica. Međusobno se ogovaraju, svađaju i tako nastaju pravi problemi. Više ne možeš biti siguran što ostali misle o tebi? Svđaš li im se? Jesi li im dosadio? Žele li da izadeš iz društva? To su nažalost pitanja koja nas muče... Kako ne bi do tog problema došli važno je pažljivo birati s kim se družiš. Ali opet, zbog ovakvih problema ni to nije uvijek moguće. Kako bi riješili taj problem, problem dvoličnosti i umišljenosti, trebamo krenuti od sebe. Ne bi trebali osuđivati druge, osvećivati im se, lagati... Trebali bi o problemu razgovarati, biti iskreni i uvijek kad smo u mogućnosti pomagati. Društvo ne bi trebali birati na temelju tuđe popularnosti, kako bi nas drugi voljeli i zamjerali nam ili bili ljubomorni na nas. Društvo se bira na temelju povjerenja, realnosti i iskrenosti. Pravo društvo je ekipa koja nas usrećuje, pomaže nam, uvijek je tu za nas i ispunjuje nas...

Opet je zavládala tišina, osjećam kako me more razumije. Ono me je saslušalo i svojom tišinom utješilo. Sad mi je lakše, izbacila sam to iz sebe i osjećam se slobodno. S olakšanjem u duši sam još neko vrijeme sjedila i slušala more...

Ketrin Jerčić, 1.a

Stop / Stavimo ovisnost u prošlost

Lena Szentgyörgyvölgyi, 3.a

Dio radova koji sudjeluju u projektu STOP / STAVIMO OVISNOST U PROŠLOST. Program na našem otoku realizira KLA Život Brač. Najbolji radovi bit će nagrađeni.

Marija Šćepanović, 3.a

Čestitke 1. a

*Sretan Božić i nova godina!
Želim ti puno sreće i veselja!*

Antoniija

Čestit Božić i sretna nova godina svim dobrim ljudima, maloj djeci, učenicima i učiteljima... Želim da Božić provedete u okružju svoje obitelji. Nadam se da će vam nova kalendarska godina donijeti puno veselja, sreće, ljubavi, zdravlja i blagostanja.

Sanda

Sretan vam i blagoslovljen Božić i nova godina. Želim da vam u nadolazećoj 2022. godini bude što više zdravlja, sreće i ljubavi. Cijenite svoje obitelji i prijatelje i proslavite nadolazeće blagdane u okružju svojih najmilijih. Najljepše želje od

Karle

Svim dobrim ljudima želim srtenu i blagoslovljenu Novu godinu i Božić. Nek vam nadolazeća godina bude ispunjena srećom, radošću i ljubavlju. Nadamo se da ćete ovo doba veselja provesti u okružju svojih najbližih i iskoristiti ovo vrijeme kako bi bili složni pomagati drugima!

Ketria

Sretna nova godina! Neka bude sreće, neka bude zdravlja... Želim vam sve najbolje!

Marko

Želim vam sve najbolje za Božić i da vam nova godina bude najbolja do sad. Uživajte sa svojom obitelji i prijateljima. Neka u novoj godini imate puno sreće, zdravlja, ljubavi i veselja!

Frančeska

Sretan Božić i novu godinu želim svima, da budu sa svojim obiteljima i da se zabave. Učenicima želim dobre ocjene, a svima ostalima želim da ostvare sve što žele postići u nadolazećoj godini te da budu sretni i zdravi! Nadam se da će situacija s COVID-om biti bolja i da će svi oni koji trenutno ne mogu biti u okruženju svoje obitelji moći provesti ove blagdane s njima.

Iva

Sretni praznici! Neka vam Božić daruje toplinu doma, a nova godina nove i bolje početke! Od sveg srca čestit Božić i nova godina!

Gabriela

Sretna vam nova godina! Nek bude puna veselja i bolja od prošle!

Marijan

Sretan Božić i Nova godina! Neka vam se pod drvoem sja poklon pun dobrote, ljubavi i zdravlja. Da vas sreća prati cijeli život i da se žar ljubavi nikad ne ugasi!

Ijerka

Sretan Božić i nova godina i neka vam se sve želje ostvare! Svim učenicima želim dobre ocjene, a profesorima odmor od učenika. Neka svi budu sretni i zdravi i da se dobro najedu!

Ema

